

УДК342.9:347.77

DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2021.13.22>

Капітаненко Н.П.

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри менеджменту організацій та управління проектами
Інженерного навчально-наукового інституту
Запорізького національного університету*

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Актуальність теми дослідження. Трансформаційні процеси в суспільному розвитку та побудова демократичної, правової, соціально-орієнтованої держави в Україні спонукають до оновлення доктринальних засад сфери публічного управління в контексті євроінтеграційних вимог. Модернізація соціальної реальності, перманентне оновлення суспільства, демократизація суспільних систем, становлення «людиноцентристської» організації суспільства, технологізація суспільного простору потребують, передусім, глибокого вивчення і подальшого реформування існуючої системи державного управління. Сьогодні численні прийоми і методи, які використовувались протягом десятиліть, виявляються не виправданими і малоефективними [1, с.4].

Сучасний етап розвитку контролю як явища характеризується посиленням уваги до контролю з боку громадськості. Значний інтерес до такого виду контролю зумовлений багатьма чинниками, у тому числі потребами підвищення відповідальності органів публічної влади за прийняті рішення та забезпечення ефективного механізму захисту прав і свобод людини в процесі трансформації багатьох галузей суспільства, зокрема у сфері реалізації права інтелектуальної власності. Перманентний процес гарантування законності та правопорядку у всіх напрямках суспільного розвитку визначає необхідність розвитку адміністративного законодавства задля вдосконалення практики застосування норм права. Особливий інтерес до питання становлення громадського контролю в цілому, його

інституалізації та функціонування викликає також реформування системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, процесом імплементації норм Угоди між Україною і ЄС [2] та гармонізацією українського законодавства та європейського. Це актуалізує важливість та практичну доцільність теоретико-практичних досліджень вказаної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні засади контролю, в тому числі й громадського контролю, розглянуті в працях таких науковців, як: В. Авер'янов, О. Андрійко, В. Беляєв, Ю. Битяк, О. Боровський, С. Братель, В. Гаращук, І.Голосніченко, А. Гурін, Н. Даньшина, Я. Клейменов, Т. Коломоєць, Є. Кочерін, Д. Лученко, О. Макаренко, О. Маштакова, С. Ністратов, О. Ноздрачов, В.Опришко, І. Пахомов, О. Петришин, В. Писаренко, В.Сіренко, В.Шаповал, В. Шестак та ін.

Значний внесок у дослідження сфери права інтелектуальної власності загалом та стосовно системи контролю, зокрема, зробили такі правники, як: Г. Андрощук, С. Бондаренко, Ю. Бошицький, О. Бутнік-Сіверський, Е. Гаврилов, В. Дозорцев, В. Дроб'язко, Р. Еннан, В. Жаров, І. Запорожець, А. Кодинець, Л. Комзюк, Н. Мироненко, Л. Новоселова, О. Орлюк, О. Підопригора, О. Світличний, О. Святоцький, О. Харитонов, О. Харитонов, Г. Черевко, О. Чомахашвілі, О. Штефан та інші. Функціонування громадського контролю в окремих галузях досліджували С. Вітвіцький, С. Денисюк, О. Музичук, Л.Нали-

вайко, О.Савченко, І. Сквірський, В. Шестак та інші. Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про незначне теоретико-прикладне осмислення питання громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності, хоча дану проблематику не слід вважати вичерпаною. В умовах удосконалення сфери інтелектуальної власності та формування громадянського суспільства в Україні поглибленого дослідження потребують питання громадського контролю в усіх сегментах суспільного життя, зокрема у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Метою статті є встановлення юридичної природи громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності через визначення його сутності, ролі суб'єктів, об'єктів та форм у загальному механізмі правового регулювання на основі аналізу чинного законодавства України й практики його реалізації, наукових досягнень юридичної науки.

Результати дослідження. Насамперед варто звернутися до ключових понятійних категорій проблематики дослідження, їх визначення та співвідношення – «громадський контроль», «соціальний контроль», «недержавний контроль», «народний контроль» та «громадянський контроль». В контексті історії становлення контролю громадськості в Україні, слід зазначити, що у зв'язку з проведенням реформи системи державного управління в СРСР було прийнято Закон СРСР «Про органи народного контролю в СРСР» від 9 грудня 1965 року та Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про затвердження Положення про органи народного контролю в СРСР» від 19 грудня 1968 року, які передбачали перетворення органів партійно-державного контролю в органи народного контролю [3, с.59]. В подальшому Верховною Радою СРСР був затверджений новий Закон «Про народний контроль в СРСР» від 30 листопада 1979 року, який визначав функції і структуру органів народного контролю, виходячи з положень Конституції СРСР 1977 року, і

діяв аж до 1991 року [4]. Заявлений народний контроль, який базувався на принципі «право контролю належить народу як єдиному господарю своєї країни», насправді поєднував всі види контролю і фактично не надавав народу право самостійно здійснювати контроль за діяльністю органів державної влади. Отже, вести мову про вплив народу на державну політику в роки радянської влади навряд чи можна.

Щодо соціального контролю В. Гаращук зазначає, що він є узагальненою формою контролю, який «забезпечував і продовжує забезпечувати певну організацію суспільного життя, адекватну поведінку членів суспільства. Він нерозривно пов'язаний із суспільством» [5, с.203]. Правник приходять до висновку про логічну взаємозалежність суспільних відносин та контролю як суспільного явища. Подальший розвиток суспільного життя, розширення кола правовідносин супроводжується удосконаленням механізму контролю, його адаптивністю до нових умов функціонування, що забезпечує прогресивний розвиток соціуму. Схожу позицію висловлює і О. Сушинський, визнаючи соціальний контроль родовим поняттям для інших форм та різновидів контролю [6, с.13]. Варто погодитися з таким розумінням соціального контролю.

Державний і недержавний контроль, на думку багатьох науковців, у сукупності утворюють соціальний контроль. Стосовно недержавного контролю думки вчених-правознавців в певній мірі різняться, однак всі визнають головну ознаку такого контролю – здійснення його суб'єктами, які не входять до системи органів державної влади та місцевого самоврядування [5, с.205; 7, с.282; 8, с.56; 9, с.46]. На наш погляд, поділ соціального контролю за належністю суб'єкта контролю до органів державної влади на державний і недержавний сприяє удосконаленню класифікації контролю як явища, систематизації знань щодо нього.

Для розкриття питання громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності розглянемо доробки вітчиз-

няних науковців. Мова йде, передусім, про формування понятійно-категорійного апарату явищ. Ознайомимося з науковими підходами окремих правників з приводу відповідних категорій. Поняття «громадськість», яке використовується в чисельних нормативно-правових актах, так і не має визначення. Чинне законодавство України та юридична наука використовують значну кількість термінів для характеристики громадськості – громадські формування, недержавні організації, неприбуткові організації, громадські об'єднання, некомерційні організації, об'єднання громадян, неурядові організації тощо [10, с.200]. Така термінологічна еkleктичність породжує певну плутанину і не сприяє об'єктивному вирішенню ситуацій у правозастосовній практиці з питань статусу громадськості в Україні.

Тлумачний словник української мови поняття «громадськість» визнає як «передова частина, передові кола суспільства» [11, с.485]. Як правило, нормативно-правові акти надають перелік суб'єктів, які входять до складу громадськості в Україні. Так, згідно з Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976, під інститутами громадянського суспільства слід розуміти громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші невідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства [12]. Відтак поняття «громадськість», «інститути громадянського суспільства» будемо розглядати як синонімічні.

Розглядаючи категорію «громадський контроль», варто визнати, що його офіційне визначення в українському законодавстві також відсутнє. Тлумачний словник трактує «громадський» так: 1) який виникає, відбувається в суспільстві або стосується суспільства,

зв'язаний з ним; суспільний; 2) належний усій громаді, усьому суспільству; колективний; 3) в якому бере участь весь колектив; 4) який добровільно обслуговує різні сторони життя колективу [13].

В адміністративно-правовій науці аналіз громадського контролю відбувається у різноманітних сферах суспільного життя, що сприяє узагальненню результаті досліджень науковців для визначення сутності та ознаки вказаного явища. Так, С. Стеценко вважає, що під громадським контролем слід розуміти різновид контролю, за якого останній здійснюється громадськими організаціями, до яких правник включає і органи місцевого самоврядування, чи окремими громадянами [14, с.206]. П.Покатаєв, в процесі пізнання теорії та практики застосування контролю в системі органів місцевого самоврядування, встановив, що громадський контроль є однією з функцій управління, який «здійснюється шляхом зіставлення діяльності підконтрольних об'єктів із певними соціальними нормами, обраними як еталонні, на підставі чого робиться висновок щодо відповідності цієї діяльності встановленим вимогам» [15, с.243]. І.Сквірський, здійснивши наукову розвідку інституту громадського контролю в сучасній адміністративно-правовій доктрині України, прийшов до висновку, що «під громадським контролем варто розуміти спостереження громадськості за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадовими особами, а також за недержавними організаціями та іншими суб'єктами при здійсненні ними владних управлінських функцій, в тому числі і в разі виконання ними делегованих владних повноважень, яке має своєю метою забезпечення законності та дисципліни у сфері публічного управління» [16, с.24]. На наш погляд, громадський контроль в Україні слід розуміти як діяльність суб'єктів громадськості щодо встановлення відповідності діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування вимогам, передбаченим чинним законо-

давством, та сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

Загалом, питання створення механізму громадського контролю в умовах модернізації державного управління набуває якісно нового значення у світлі пошуку ефективних шляхів формування громадянського суспільств в Україні. Правовими підставами прояву громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності постають, передусім, положення Конституції України про те, що єдиним джерелом влади в Україні є народ, який здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (ч.1 ст.5), громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами (ч.1 ст.38) [17]. Відтак, громадяни України мають право бути активними учасниками процесу вироблення, прийняття та реалізації рішень щодо управління державою. Одним із пластів становлення публічного управління в Україні є інституція громадського контролю, зокрема у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Сутність громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності полягає у встановленні відповідності діяльності органів державної влади вимогам, передбаченим чинним законодавством, щодо інтелектуальної власності. Слушною є думка, згідно з якою громадський контроль, на відміну від державного, не наділений безпосередньою можливістю застосовувати заходи примусового характеру, які можуть бути реалізовані в подальшому компетентними суб'єктами за наслідками такого контролю. Результати громадського контролю можуть слугувати передумовою здійснення інших видів контрольної діяльності [18, с.319]. Виходячи із доктринального розуміння громадського контролю, суб'єктами, які здійснюють контрольні функції у сфері інтелектуальної власності є: громадські ради, які функціонують при органах виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності; громадські організації, що об'єднують фахівців у вказаній галузі; організації

колективного управління у сфері авторського права і суміжних прав; творчі спілки. Розглянемо діяльність вказаних суб'єктів та форми, які вони застосовують у своїй діяльності.

Громадські об'єднання, статус яких визначається Законом України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року [19], об'єднують фахівців у сфері інтелектуальної власності та правників, які представляють інтереси значної частини українського суспільства. Такі об'єднання як Асоціація «Українська асоціація власників торговельних марок» (УТА), громадська організація «Національна асоціація патентних повірених України», громадська організація «Клуб інтелектуальної власності», асоціація «Українське насінневе товариство» та інші, підтримуючи конструктивний діалог з органами державної влади у вказаній сфері, сприяють вдосконаленню системи управління інтелектуальною власністю, «розширенню міжнародних зв'язків у галузі правової охорони інтелектуальної власності, задоволенню та захисту соціальних, економічних та професійних інтересів своїх членів організації» [20]. Відповідно до чинного законодавства представники громадських організацій мають право входити до складу органів управління Національного органу інтелектуальної власності, громадських рад.

Відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» від 15 травня 2018 року [21] колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюють організації колективного управління – неприбуткові організації, які утворюються в організаційно-правовій формі громадського об'єднання (громадська організація або громадська спілка) зі статусом юридичної особи, єдиним видом діяльності яких є виконання завдань і функцій, визначених вказаним законом. Збирання винагороди з користувачів у сферах обов'язкового і розширеного колективного управління здійснюється лише

організаціями, які внесені до Реєстру організацій колективного управління, розміщеного на веб-сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, та які отримали акредитацію у певній сфері обов'язкового чи розширеного колективного управління. Так, Громадська спілка «Українська ліга авторських та суміжних прав» акредитована у сфері розширеного колективного управління щодо «права на справедливу винагороду, спільну для виконавців та виробників фонограм (відеограм), за публічне виконання фонограм і зафіксованих у них виконань чи публічну демонстрацію відеограм і зафіксованих у них виконань, опублікованих для використання з комерційною метою»; громадська спілка «Коаліція аудіовізуальних і музичних прав» акредитована у сфері обов'язкового колективного управління стосовно «кабельної ретрансляції об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, крім прав організацій мовлення щодо їхніх власних програм (передач) мовлення».

Діяльність творчих спілок як добровільних об'єднань професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва, які мають фіксоване членство і діють на підставі статуту, регулює Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 7 жовтня 1997 року [22]. Творча спілка діє на принципах добровільного об'єднання її членів, які належать до одного фахового напрямку культури та мистецтва, самоврядування, незалежності у своїй статутній діяльності від державних органів і органів місцевого самоврядування, політичних партій, інших громадських організацій та мають право представляти і захищати права, законні інтереси своїх членів, брати участь у розробленні нормативно-правових актів щодо діяльності творчих спілок та статусу творчих працівників, володіти, користуватися і розпоряджатися майном на правах власника відповідно до законодавства України тощо.

Відповідно до існуючих засад, об'єктами громадського контролю у сфері реалізації

права інтелектуальної власності є діяльність органів виконавчої влади по дотриманню вимог чинного законодавства. Згідно з Указом Президента України від 31 липня 2004 року №854/2004 з метою забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики передбачено створення рад при органах виконавчої влади. В подальшому на виконання прийнятого рішення було затверджено Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики та Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації [23]. З метою налагодження взаємодії між органами влади та громадськими радами було утворено Раду голів громадських рад при органах виконавчої влади та затверджено Положення про Раду голів громадських рад при органах виконавчої влади [24].

На виконання прийнятих нормативних актів при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України в 2013 році була створена громадська рада. Відповідно до Положення про громадську раду при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України громадська рада є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики міністерством, до складу якої входять представники інститутів громадянського суспільства, зареєстровані в установленому порядку та провадять діяльність на території України у сфері діяльності міністерства та у статуті яких визначені відповідні цілі та завдання діяльності. Основними завданнями громадської ради є: сприяння реалізації конституційного права на участь в управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю Мінекономірозвитку, сприяння врахування міністер-

ством громадської думки під час формування та реалізації державної політики. Рішення громадської ради мають рекомендаційний характер, є обов'язковими для розгляду, а прийняте рішення має містити відомості про врахування пропозицій громадської ради Мінекономрозвитку або причини їх відхилення [25]. Додамо, що Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» від 5 листопада 2008 р. № 976 передбачено проведення не лише громадськими радами, а й інститутами громадянського суспільства громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, тобто «оцінки діяльності органів виконавчої влади, ефективності прийняття і виконання такими органами рішень, підготовку пропозицій щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування органами виконавчої влади у своїй роботі» [26]. Тобто, стосовно сфери інтелектуальної власності має бути оцінена діяльність Національного органу інтелектуальної власності, Мінекономрозвитку.

Виходячи з вказаних положень, удосконалення державного управління у сфері реалізації права інтелектуальної власності має базуватися на принципах посилення впливу громадськості у вказаній галузі. Так, наглядова рада як наглядовий орган Національного органу інтелектуальної власності формується у складі одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), також до складу наглядової ради можуть входити два представники від міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу [27].

До складу Атестаційної комісії, яка є колегіальним органом Національного органу інтелектуальної власності та утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного

повіреного), входять представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають не менш як 10 років досвіду практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності поряд з працівниками Національного органу інтелектуальної власності, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. До Апеляційної комісії, яка є колегіальним органом Національного органу інтелектуальної власності, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства, також входять представники у справах інтелектуальної власності, які мають не менш як 10 років досвіду практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності [27].

Оцінюючи шлях становлення інституту права інтелектуальної власності, слід визнати постійне наростаюче посилення ролі громадськості у здійсненні контролю за діяльністю суб'єктів правовідносин у вказаному сегменті. Метою громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності є встановлення відповідності діяльності органів виконавчої влади вимогам, передбаченим чинним законодавством, та сприяння врахуванню вказаними органами громадської думки під час формування та реалізації державної політики щодо інтелектуальної власності.

Варто зауважити, що забезпечення громадського контролю в досліджуваній галузі має гарантуватися встановленням юридичної відповідальності за незалучення громадськості до вирішення питань державного врядування. Чинне законодавство не передбачає безпосередньо відповідальності щодо вказаного питання. Існує відповідальність за порушення законодавства про державну реєстрацію нор-

мативно-правових актів (ст. 188-41 КУпАП) та за порушення права на інформацію та права на звернення (ст. 212-3 КУпАП) [28]. Прийняття норми права, яка б передбачала відповідальність за порушення права громадськості брати участь в управлінні державними справами посилить значення громадського контролю в суспільстві, зокрема у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Нормативно-правовий аналіз надає можливість визначити значний інструментарій по здійсненню громадського контролю: громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади чи нормативно-правових актів; громадська антикорупційна експертиза проєктів нормативно-правових актів; консультації з громадськістю у формі публічного громадського обговорення; офлайн/онлайн наради громадських рад; офлайн/онлайн засідання робочих груп громадських рад; дискусії громадськості і представників органів державної влади; електронні консультації; інформування про діяльність; звернення громадян до органів влади. Всі форми громадського контролю пов'язані між собою, а їх комплексне застосування забезпечує ефективність контрольної діяльності.

Висновки. Громадський контроль у сфері реалізації права інтелектуальної власності полягає у встановленні визначеними суб'єктами

громадськості відповідності діяльності органів державної влади вимогам, передбаченим чинним законодавством, та сприянню участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики щодо інтелектуальної власності.

Контроль громадськості у сфері реалізації права інтелектуальної власності є закономірною тенденцією реформування державного управління в означеній сфері відповідно до низки стратегічних документів задля утвердження принципів публічного управління. Законодавство визнає за громадськими організаціями у сфері інтелектуальної власності дорадчу демократію. Поєднання державного і громадського контролю, участь громадськості у виборі оптимальних рішень органів державної влади сприяє формуванню в Україні громадянського суспільства

Потребують подальшого дослідження та вдосконалення питання форм громадського контролю, уніфікації процедури участі громадськості в нормотворчій та практичній діяльності, відповідальності органів державної влади за порушення у досліджуваній галузі державного управління. Вказані пропозиції поряд з іншими питаннями мають бути відображені в Законі України про громадський контроль, потреба в якому є нагальною в умовах формування в країні інституцій публічного управління.

Анотація

У статті проаналізовано юридичну природу громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності через визначення його правових засад, сутності, мети, завдань, форм, суб'єктів та об'єктів контролю.

Встановлено, що сутність громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності полягає у встановленні визначеними суб'єктами громадськості відповідності діяльності органів державної влади вимогам, передбаченим чинним законодавством, щодо інтелектуальної власності.

Визначено, що суб'єктами громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності є: громадські ради, які функціонують при органах виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності; громадські організації, що об'єднують фахівців у зазначеній галузі; організації колективного управління у сфері авторського права і суміжних прав; творчі спілки. Зазначено, що відповідно до існуючих засад, об'єктами громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності є діяльність органів виконавчої влади по дотриманню вимог чинного законодавства.

З'ясовано, що нормативно-правовий аналіз надає можливість визначити значний інструментарій по здійсненню громадського контролю. Формами громадського контролю у сфері реалізації права інтелектуальної власності є: громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади чи нормативно-правових актів; громадська антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів; консультації з громадськістю у формі публічного громадського обговорення; офлайн/онлайн наради громадських рад; офлайн/онлайн засідання робочих груп громадських рад; дискусії громадськості і представників органів державної влади; електронні консультації; інформування про діяльність; звернення громадян до органів влади. Всі форми громадського контролю пов'язані між собою, а їх комплексне застосування забезпечує ефективність контрольної діяльності.

Встановлено, що поєднання державного і громадського контролю зумовить належні результати стосовно усунення негативних явищ у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Ключові слова: громадський контроль, громадськість, органи виконавчої влади, право інтелектуальної власності, реалізація права.

Капитаненко Н.П. Public control in the field of intellectual property right implementation

Summary

The article analyzes the legal nature of public control in the field of intellectual property right implementation through the definition of its legal basis, essence, purpose, objectives, forms, subjects and objects of control.

It is established that the essence of public control in the field of intellectual property right implementation is to establish by certain public entities the compliance of state authorities' activities with the requirements of current legislation on intellectual property.

It is determined that the entities of public control in the field of intellectual property right implementation are: public councils attached to the executive authorities in the field of intellectual property; public organizations uniting specialists in the field of intellectual property; organizations of collective management in the field of copyright and related rights; creative unions. It is noted that in accordance with the existing principles, the objects of public control in the field of intellectual property right implementation are the activities of executive authorities to comply with current legislation requirements.

It was found that statutory and regulatory analysis provides an opportunity to identify significant tools for public control performing. Forms of public control in the field of intellectual property right implementation are: public expertise of the activities of executive authorities or regulatory legal acts; public anti-corruption expertise of regulatory legal acts' drafts; consultations with public in the form of public discussion; offline / online public council meetings; offline / online sessions of working groups of public councils; discussions of the public and representatives of state authorities; electronic consultations; informing about activities; citizens' appeals to the authorities. All forms of public control are interconnected, and their comprehensive application ensures the effectiveness of control activities.

It is established that the combination of state and public control will lead to appropriate results in eliminating the negative phenomena in the field of intellectual property right implementation.

Key words: public control, public, executive authorities, intellectual property right, right implementation.

Список використаних джерел:

1. Капітаненко Н.П. Комунікаційні технології публічного управління: правовий аспект. *Право та державне управління*. 2018. №2. С.116-119.

2. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №40. ст.2021.
3. Дрейслер И.С. Общественный контроль – одна из гарантий соблюдения социалистической законности. Х., 1965. 64 с.
4. Поштар П. Яким бути контролю? *Радянське право*. 1990. №7
5. Гаращук В. М. Доктрина контролю та нагляду в управлінні. Правова доктрина – основа формування правової системи держави: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю НАПрН України та обговоренню п'ятитом. моногр. «Правова доктрина України», Харків, 20–21 листоп. 2013 р. / Нац. акад. прав. наук України. Харків, 2013. С. 201–207.
6. Сушинський О.І. Контроль у сфері публічної влади: теоретико-методологічні та організаційно-правові аспекти. Монографія. Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2002. 468 с.
7. Битяк Ю. П. Правова доктрина України : в 5-ти т. / Ю. П. Битяк, Ю. Г. Барабаш, М. П. Кучерявенко та ін. ; за заг. ред. Ю. П. Битяка. Х. : Право, 2013 Т. 2 : Публічно-правова доктрина України. 864 с.
8. Шестак С. В. Недержавний контроль за діяльністю міліції: теоретико-правовий аспект: дис. ...канд.юрид. наук. : 12.00.01; Харк.нац.ун-т внутр.справ. Х., 2009. 199 с.
9. Сквірський І. О. Громадський контроль у публічному управлінні: теоретико-правові та праксеологічні аспекти : дис... докт. юрид. наук: Держ. вищ. навч. заклад «Запорізький нац. ун-т». З., 2013. 413 с.
10. Віхляєв М.Ю. Види громадських об'єднань в Україні: питання законодавчої плутанини та теоретичний пошук способів її розв'язання. *Науково-інформаційний вісник «Право»*. 2013. №7. с.200 – 2005.
11. Новий тлумачний словник української мови: [у 3-х томах] / [упоряд. В. Яременко, О. Сліпущо]. К.: Вид-во «Аконіт», 2005. Т.1. 2005. 928 с.
12. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF#Text>
13. Словник української мови: в 11 томах. Том 2. 1971. Стор. 175. URL: <http://sum.in.ua/s/ghromadjansjkuj>
14. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навчальний посібник. Вид. 3-тє, перероб. та доп. К. : Атіка, 2011. 624 с.
15. Покатаєв П.С. Регулювання сфери благоустрою населених пунктів: адміністративно-правовий аспект: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 430 с.
16. Сквірський І.С. Поняття та основні ознаки громадського контролю в сучасній адміністративно-правовій доктрині України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2016. Випуск 37. Том 3. С.23-24.
17. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141.
18. Колпаков В. К. Курс адміністративного права України : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко [та ін.] 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. ? с.,
19. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року №572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. ст.1.
20. ВАІП. Установчі документи. URL: <https://intelvlas.com.ua/%d1%83/>.

21. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15 травня 2018 року № 2415-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 32. ст.242.
22. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 52. ст.312.
23. Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Указ Президента України від 31 липня 2004 року №854/2004. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854/2004#Text>
24. Про утворення Ради голів громадських рад при органах виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2012 р. № 658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2012-%D0%BF#Text>
25. Положення про громадську раду при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України: затверджено Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 17.04.2018 року №517. URL:<https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=d5434d4f-a346-4a76-93a1-33d998010b07&tag=UstanovchiDokumenti>
26. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF#Text>
27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16 червня 2020 року №703-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 45. ст.387.
28. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Введений в дію Постановою Верховної Ради Української РСР від 07 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.